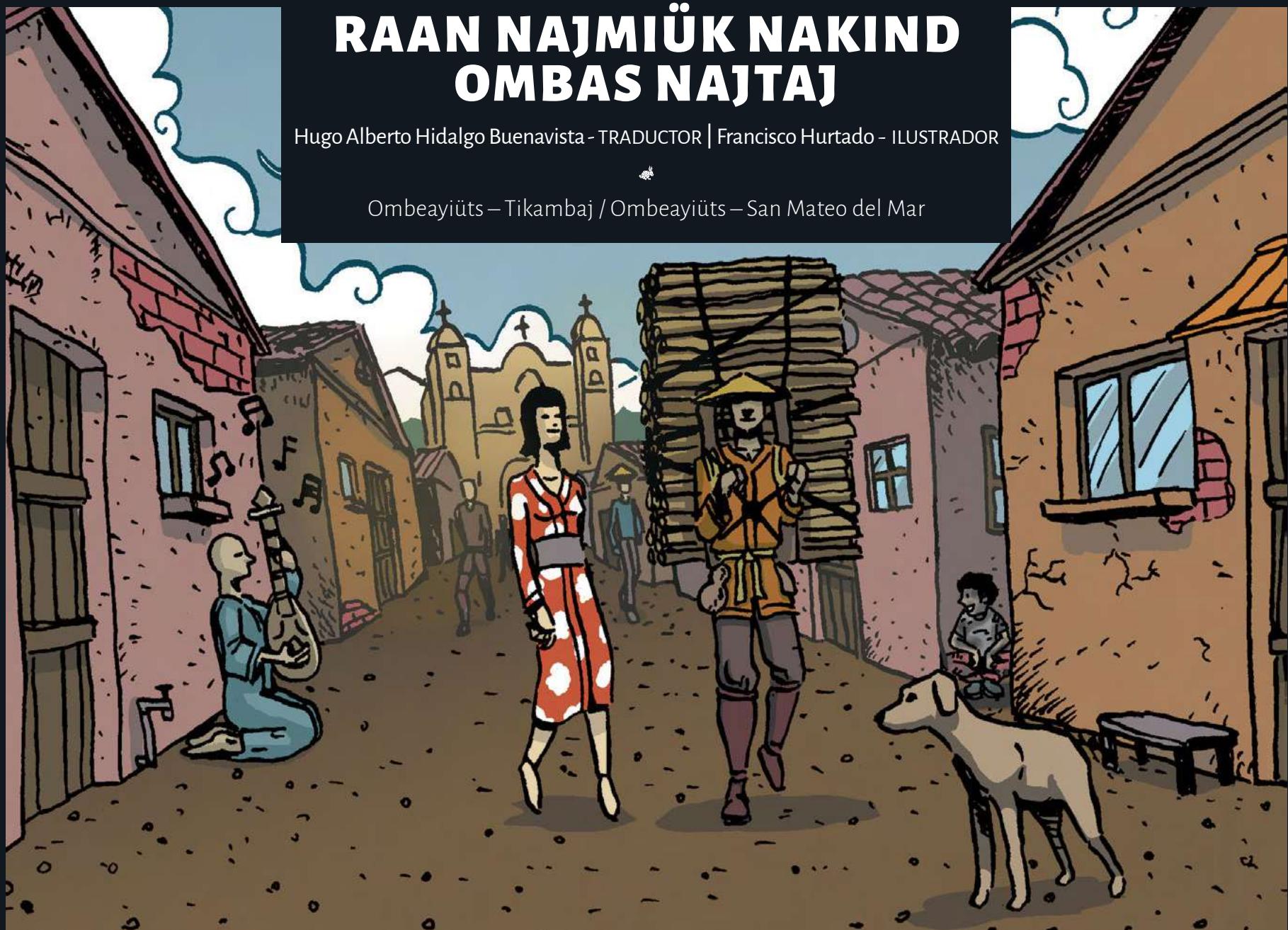

RAAN NAJMIÜK NAKIND OMBAS NAJTAJ

Hugo Alberto Hidalgo Buenavista - TRADUCTOR | Francisco Hurtado - ILUSTRADOR

Ombeayüts – Tikambaj / Ombeayüts – San Mateo del Mar

Mosaku y Minokichi salen a cortar leña una mañana de invierno. Atrapados en una terrible tormenta, se enfrentan a un espíritu terrorífico y hermoso a la vez. Desde entonces Minokichi carga un secreto que no puede mencionar ni siquiera al amor de su vida. ¿Cederá Monikichi a las ganas de contar un secreto prohibido aunque le cueste la vida? ¡Descubrélo dentro de este libro!

La mujer de Nieve es un cuento clásico japonés pasado de generación en generación de forma oral y escrita, que hemos traducido a lenguas indígenas mexicanas.

El libro que tienes en tus manos es el resultado del segundo taller de traducción literaria en lenguas indígenas de la Biblioteca de Investigación Juan de Córdova de la Fundación Alfredo Harp Helú Oaxaca cuyos objetivos son atender la necesidad de crear contenidos atractivos para nuevos lectores, fomentar la profesionalización de traductores, crear nuevos espacios de uso y fomentar la creación literaria en las lenguas indígenas de México. Si tienes preguntas sobre el curso no dudes en ponerte en contacto con nosotros a través de bibliotecajuandecordova.mx en donde encontrarás materiales e información al respecto.

RAAN NAJMIÜK NAKIND OMBAS NAJTAJ

CUENTO CLÁSICO JAPONÉS

Hugo Alberto Hidalgo Buenavista
TRADUCTOR

Francisco Hurtado
ILUSTRADOR

Tiül kambaj nenüt Musaxi kiaj taküliw ijpüw teat monjok, monütiw Mosaku, nganüy alinop nenüt Minokichi. Tiül ajküw aaga nüt kiaj Mosaku latang ombas, nganüy Minokichi nembeol nej, mbich mongich nej, kos ngajpopeak mineat nej. Meawan nüt ambüw tixiül mejokoj, kos menkiaj noik nine imiün niüng kambaj aküliw. Netam mandojkiw tiüt nots nadam lam, atkiaj ndom mapeayiw niüng ajokoj, kos mbeay aaga lam kiaj alkiaj müx, kiajan tajlüy xiyay niüng alndom tsajkam müx, naleaing tüm majarrich wüx taxip aaga lam, kos ngomaiüküw apak akwiür yow.

Tajlüy chük nganüy noik nakind andüy wüx kinüt, wüx tingial ajtsoriw andüyiw aniüngüw nejiw, tasap nejiw noik ijchiür akiiüb tiül ajmiük nakind, wüx tapeayiw niüng tsajkaw müx, tajawüw lajtsor netüch müx, kos tandüy aniüng nej, tajawüw aaga müx al nekam lam, kiaj tajchiw omeajtsuw mayambuw noik iüm ngiane mewüneyej, kos tajawüw neajtam akind aaga yow, atkiaj ngome apmajneaj majrrokoj, tapak omeajtsuw kos taxomuw ngiane maxojtuw.

Tiül aaga iüm, ngomajlüy ngiane alndom majaluw nangaj biüm, kos aaga iüm narangüch naag ijkeaw nadamüy kang, ngome nadam tamb andüy. Agan ombeay nej almajiür, ngomajiür ngiane amb alndom mamong nepepep. Mosaku akiiüb Minokichi taxajndiw opal iüm ndoj kiaj chetetoj maxojtuw, tapojchiw ombasuw naag nadam keed alsojkemoj narangüch naag sox, kos tapiüngüw najenan apmamong aaga napak ijchiür kos akiiüb wüx ajmiük nakind.

Teoj tameay aaga natang ombas teat naxey, nganüy aaga namix mongich mbich ngome najenan tameay, tingial angiay akwiür ijchiür, ngineay tingial among ajmiük nakind, ngineay müüch majiüng jiüngüy nine iüm, atnej mijaw tingial ajponch nangaj ndek, tsotoj wüx among aaga ijchiür. Kos noik ngomajneaj ncharrek, tingial axiyay akind marang akwiür nangaj ijchiür, tambiy nej nakind tiül apix nej, naleaing kwane kon aldom marang, achachan tiül kicheech nench.

Wüx tayaag tingial tarrangaw ajmiük nakind tembas nej kiaj tapak. Taxom majaw aljane taleaaig ombeay iüm. Tiül asomom ajmiük nakind taxom majaw ombas nop najtaj. Ngwa mbich raan ombas nej aaga najtaj, omal nej atan oleaj, almojkom tembas Mosaku, tingial mapep miünd nej timbeay nej.

Ndoj kiaj wantsat majaw Minokichi atan mojkot andüy tembas nej. Kich nench tind apaj, naleaing ngondom. Nomban ngome tajneaj mendeak.

Aaga najtaj kiaj, tandüy kiaj tatüüchay tembas kicheech nench... namix nejok kiaj taxom majaw nop nej netsajyay ombas, naleaing oniüüg nej nomban ambolooch. Najenan tajneaj majaw ngomendeak nikwanind. kiaj tekwik aaga najtaj, tandex masaj tilaag nej: -tapiüngas at aaga ike narang wüx imbas atnej tarangas wüx alinop kiaj, naleaing sanawün ik wüx, kos aliün mirkicheech!, atan netsajyay imbas!... ingiay sanasaj ik, neajtamb atsajyay imbas Minokichi!, aag ngomasanarang nikwajind wüx imbas. Naleaing jondot ike mindeak leaw tijaw aaga ongwiiünts kam, masey mimüm, xike sanajaw, sanangiay najenan, ndoj sanambiy ik! Ndendrom imeatts aaga sajaj ik kam... Kiaj wantsan tandilil ombas ndoj taw imiün tiliüm.

Aaga namix nejok ngomataj neaj mexolxolüy. Ndoj kiaj tekwiür tandüy timbeay iüm ngwantsat majaw ngiane tandüy, naleaing aaga najtaj ndrot, aagan ajmiük nakind tingial akwiür kiaj. Minokichi tapal ombeay iüm , tating naag akas xiül. Nej tüüch omeaats aaga ijchiür netech apal iüm, atan meawan leaw tajaw kiaj tapiüng taüm

majaw. Atankiayan aaga najtaj ajaw, arangan, alndom marang aaga raan ajmiük nakind tajaw atnej nop najtaj, kos tiülan tingial ayamb omeaats, tapiüng mapaj aaga teat akiiüb nej. Aaga teat naxey ngome tendeak. Minokichi mbayat teaman tajüy tiül pojniün, axolxolüy atkiay tarreeg tembas teat Mosaku... kiaj tayaag nomban nakind tembas nej, atnej ajmiük nakind, kos naleaing nomban landeow aaga teat naxey.

Wüx rat tiüt kiaj tamong aaga ijchiür, wüx tajwik ajüy nangaj teat nüt kiaj tapeay aaga teat netüch müx, marang najiüt, kiaj taxom majaw alpatayam tiüt aaga Minokichi, ngorram omeaats, alkiaj nekam nej atan alpatayam tiüt teat naxey Mosaku, kiaj takwiürrüw maxaingiw aaga Minokichi, nagen ndoj tapak, naleaing tiünd andiow xiyay nüt, kos tawüüch nej xiyay nakind aaga ongwiiüts kiaj.

Kos tamb xiyay wüx omeaats andiow teat naxey. Nijinngin ngoma tasaj ajaw aaga raan ombas najtaj, wüx tajneaj iünd andiow kiaj tandilil tiül najiüt leaw arang, ajok sox. Meawan nüt amb ajok sox tixiül, ndoj wüx la ajmiük ongwiiüts kiaj andilil, ambitik tiüt tsapaj xeech sox, kos mimüm nej ndoj lamanüüb, atkiay ndoj ayambüw atsambüw.

Noik andüy wüx kinüt, ijak neat kiaj, wüx andilil andüy aniüng nej, kiaj taxom nop nine nüx, at tingial ajüy andüy niüng nej tingial amb. Aaga nüx kiaj najal oleaj, ngwa mbich netsajayay ombas nej, narix. Minokichi tatepeay. Nej tangoch atepeayeran, nomban tangiay tilaag nej atnej mijaw tingial awin keik.

Kiaj noik nej tajüyiw, tajanüchiw tiüt andeaküw, tasaj nej minüt nej O-Yuki¹. Kos ngomajiür xiyay nüt andeowüw miteat nej, mimüm nej, aag tandüy kambaj Yedo, majaw

jondot maxom kiaj akwalaats nej, ngwa jondot alndom marang najiüt tiül noik nden. Minokichi tapak omeaats aaga tandeak anaag kos tingial majaw kiaj tandiüm xiyay. Tatün mangiay jondot tsoton tiüt mipoch nej (jondot almajiür nench), aaga nüx tasaj nej ngwüy, akwik andüy. Atankiayan aaga O-Yuki tatün magiay aaga teat nejok jondot nej almajiür mintaj nej. Minokichi tasaj akül anaag mimüm nej (kos miteat nej landeow), kos netamb nejiw nop jane mambeol tindek atmiün, naleaing nej kicheech nench kiaj ngonaw nchük mayamb, kos ayaag nej aliünd mapateay... Ndojan andeaküw, tandüyiw wüx majüyiw. Ndoj ndijchetoj langome tendeaküw, atkon nej andeaküw monaw Japón “Wüx lapeay jane mandiüm ik, tiülan oniügaran alndom majaraw, masey nop ngomendeak”...

¹. O-Yuki andiüm mandeak nandan ajmiük nakind.

Wüx tapeayiw tiül kambaj niüng andüyiw, napak omeajtsüw, Minokichi tasaj aaga O-Yuki majmel aniüng nej, ndom maxood noik nine. Aaga nüx taxing andüy andeak masaj ngwüy, kos tajaw, najneaj asoik, kiaj taneam.

Mimüm namix nench tangoch ombas nej najneaj, teoj marang kwane ndom müet. O-Yuki noik nej omeaats, naleaing xiyay tandium müm najtaj aaga nine nüx kiaj, tekiig müüch mamb andüy kambaj Yedo, atkijay takül xiyay nüt, atkijay ndoj takül kiaj, kiaj tarang “mintaj mikwal nej aaga najtaj”.

Atkiay O-Yuki tajüikich ngineay nop nej najneaj niplan, tamong akokiaw neat kiaj tandiow mimümüw nejiw, wüx tandem möm najtaj tandeak akas poch, niüng tapiüng masaj mintaj mikwal nej netsajyay ombas poch. O-Yuki tajiür gajpowüw mikwal nej, namix nine monench, monüx, meawan netsajyay ombasüw, raan ombasüw. Altiül niplan apiüngüw O-Yuki nembasük, kos mitey nej ngomatnej niplan nawüw tiül aaga kambaj kiaj.

Ajküw möm natang ombasüw montaj neajtam mbajajow majawüw O-Yuki,

Kos masey tajiür akas mikwal nej, ngomajük matang ombas, ndeda amb atsajyay ombas, atnej mbas nüt apeay tiül kambaj.

Noik ongwiüts wüx ndojan tameayiw ajküw mikwalüw nejiw, O-Yuki chetet membeteay tileaj raan.

Minokichi tingial majaw nej, tasaj: - tingial najaw ik ngineay tingial ermbeteay,achech timbas aaga raan, tüüch leam ximeaats noik samongoch wüx tajiüras gajpopeak xineat. Kos tajawas nop raan netsajyay ombas nipilan atnej ik, nganüy...,alwüx aaga mintaj nej ngomaxaing omal nej tingial ambeteay, kiaj aaga O-Yuki tatün mangiay: - isaj xik ngineay nej?, ngiane mijaw nej? , kiaj techejteay Minokichi masaj nej meawan leaw tamongoch aaga ngomajneaj ongwiüts kiaj.

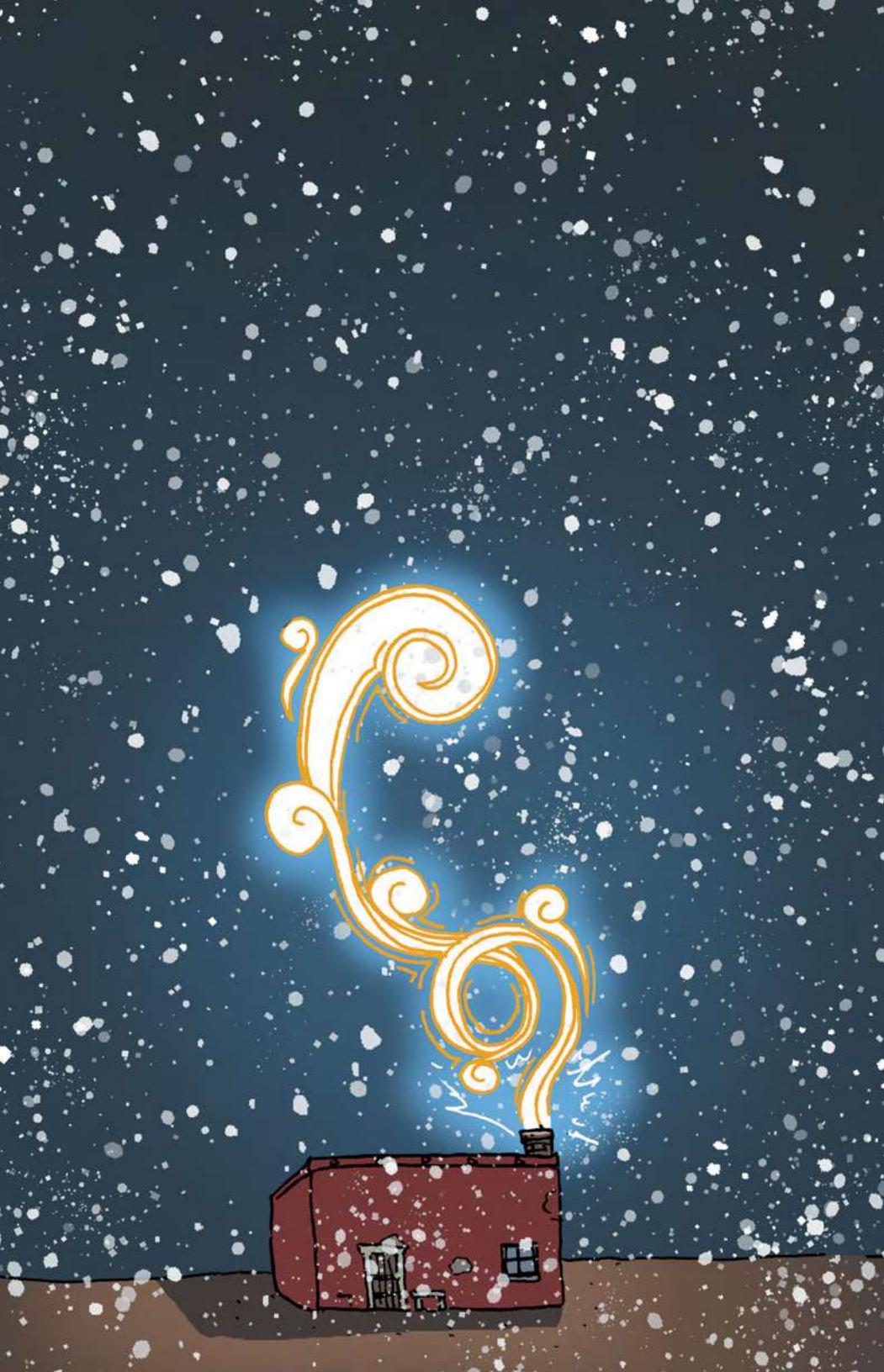

Kiaj tasaj nej ngineay tajaw aaga raan ombas najtaj, ngineay tamb matüch nej, ngineay akwik mandex nej tilaag nej. Ndoj atan tasaj ngineay tandem aaga Mosaku, ndoj tapiüng aton – sapak sameay aaga nüt kiaj agan aaga nüt kiaj tajawas nop nipilan neajtamb atsajyay ombas atnej ik. Kos naleaing sapiüng leaw tajawas kiaj ngome nipilan, aag tambaiich xik, kos ngwa mbich tüüch mesajnan ximbas xiyay!, kos naleaing neajtamb raan ombas nej!, ...aag ngomaw wüx ximeaats aaga ayaj kos nganüy ngonaw najaw mbata naleaing leaw tanamoncho kiaj ngwa taümiüs najaw, kos sapiüng ngwa nop müm raan ombas ajmiük nakind.

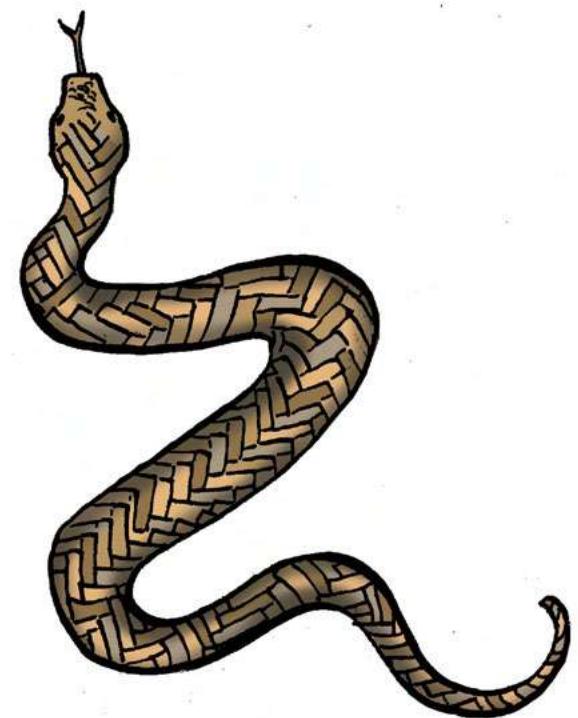

O-Yuki tawileal ningiün tingial mambeat, kiajan lembet najenan, kiaj tajaw timbas Minokichi, ndoj tepaj masaj: –lamijaw xike nej, aaga ijaw kiaj! tasajas ik, sanambiy ik jondot misaj aljane, naleaing, ngoma sanaxol ik kos, sanarang sajaw ajküw namix nine almameayiw kiaj, netam ik nejiw... aag ngoma sanaxol ik nganüy, ijiürüw, ijawüw matangüw najneaj, kos jondot noik nüt tapiüngüw ngomitajküw majneaj, kiaj mbich ndoj apmijaw kwane sarang wüx imbas!

Atkiaj tiül aaga napak andeak kiaj andüy kiaj tingial ndijchiow andeak, atan tingial mangiayeran ngineay ndoj among noik nine ncharrek. Kiaj desomom, ndrot, tiwüneay marang ajmiük nakind, tiülan taxaing noik oleaj ndak nind, niüng tüm majüy tiliüm, ndoj teoj mamb andüy mal iüm, atkiaj ajchik chik tamb, taw tiliüm, ndoj la ngomataxomüw majawüw nej.

Noik nateoraw nawiig narangüch tiül andüyeran nekial nawiig Juan de Córdova
BibliotecaJuanDeCordova.mx

[Facebook.com/BibliotecadelInvestigacióJuandeCordova](https://www.facebook.com/BibliotecadelInvestigaci%C3%B3nJuandeCordova)

Monjluiw wüx natangüw tiül andüyeran Nekial Nawiig Juan de Córdova
Teat Sebastián van Doesburg y Teat Michael Swanton

Nayaküch wüx majaraw aaga arangüch nateoraw nawiig kam, ndom majwan
Teat Rasheny Lazcano

Nerang nateoraw kam wüx ombeayiüts
Teat Hugo Alberto Hidalgo

Monjluiw wüx mandüiyw, mateowüw wüx ombeayiüts
Teat Aníbal Gijón Maldonado , Teat Samuel Herrera Castro, Teat Rasheny Lazcano.

Najlüy wüx ngineay sojkiüt aaga nateoraw nawiig kam
Müm Astrid Stoopen

Meawan leaw ajük nanchoram tiül nateoraw nawiig kam arang:
Teat Francisco Hurtado

Nemongoch meawan poch najlüy tiül nateoraw kam tiül irangüy nendüy manchiük
Teat Demián Ortiz Maciel

Jondot mayerich aaga nateoraw tiül
nawiig poch kam, netamb najüikicheran
monbeol naw aaga nawiig kam kos nejiw:

Licencia Creative Commons

Raan najmiük nakind ombas najtaj
(creative commons) Creative Commons

Reconocimiento-NoComercial-
CompartirIgual 4.0
Licencia Internacional

RAAN NAJMIÜK NAKIND OMBAS NAJTAJ

Tayerich ndiw nawiig Phonos en 77.5/15.1 pt. Akweaj Manuel López Rocha akiiüb Alegreyra Sans de Juan Pablo del Peral niüng titulares